

Innehåll

Inledning	3
1. Ekonomiska läget och inriktning på den ekonomiska politiken	5
2. Upprätta lag och ordning	9
2.1 Prioriterade reformer	9
Bättre ekonomiska villkor för Polisen	9
Tekniklyft.....	10
Avhopparverksamhet.....	11
Stärk hela rättsväsendet	11
Fler förvarsplatser	12
Ökad hantering av vapenlicenser	12
Trossamfundens säkerhet	13
Utredning om att stärka enskildas fri- och rättigheter och domstolars oberoende	13
Utredning om skärpta åtgärder för att stoppa gängsbrottsligheten och hejda nyrekryteringen	14
Gemensamma utgångspunkter gällande migrationspolitiska reformer nästa mandatperiod.....	14
3. Bryt utanförskapet så att fler kan försörja sig själv.....	14
3.1 Prioriterade reformer	15
Jobbskatteavdrag	15
Sänkta kostnader för att anställa långtidsarbetslösa	16
Inled arbetet med en stor bidragsreform	17
Bättre arbetsmiljö	18
4. En trygg sjukvård	18
4.1 Prioriterade reformer	19
Nationell vårdförmedling	19
Fler vårdplatser	19
Övriga förslag för att stärka vården	20
5. Äldres villkor.....	20
5.1 Prioriterade reformer	21
Sänkt skatt för pensionärer	21
Höj bostadstillägget för pensionärer.....	21
Motverka äldres ensamhet	22
Motverka delade turer	22
6. Energi och klimat.....	22
6.1 Prioriterade reformer	23
Utökad CCS.....	23
Laddinfrastruktur	23
7. Mer kunskap i skolan.....	24

7.1 Prioriterade reformer	24
Utökad undervisningstid	24
Insatser mot kunskapstappet under pandemin	25
Ökade resurser till Skolinspektionen.....	25
8. Familjer och barn	25
8.1 Prioriterade reformer	26
Mer flexibilitet för föräldrar	26
Mindre barngrupper i förskolan.....	26
Möjliggör föräldrastödsprogram i alla kommuner	26
9. Stärk det civila samhället	27
9.1 Prioriterade reformer	28
10. Landsbygd och skog	28
10.1 Prioriterade reformer	28
Sänkt drivmedelsskatt	28
Nej till Skogsutredningens förslag.....	29
Övriga större förslag.....	29

Inledning

Sverige behöver en ny kurs. Efter sju år med en regering som låtit gängkriminaliteten växa och sprida skräck i område efter område, som monterat ner arbetslinjen till den grad att varannan utrikes född inte kan försörja sig själv och som inte förmått att korta de allt längre vårdköerna som var långa redan innan pandemin, är behovet av reformer stort. Vaccinet har erbjudit en ljusning på andra sidan pandemin. Nu behövs en ekonomisk politik som löser de akuta samhällsproblemen och tar fasta på Sveriges möjligheter, så att svenska folket kan få känna hoppfullhet inför framtiden.

Under 2021 har det blivit tydligt att regeringens budgetpolitik syftat till att lösa samarbetsproblemen med Vänsterpartiet och Centerpartiet, snarare än att lösa Sveriges samhällsproblem. Partiprestige har gått före vad som är bäst för svenska folket, vilket resulterat i en rad felprioriteringar i budgetpropositionen. Att regeringen satsar 3,5 miljarder kronor på införandet av en familjevecka i ett läge när långtidsarbetslösheten ligger på historiskt höga nivåer, är ett exempel. Att man bara satsar en halv miljard kronor på Polisen trots att Sverige har mest dödligt våld i Europa, är ett annat.

I det här budgetförslaget rättar vi till många av misstagen i regeringens budget och prioriterar fler i arbete, ökad trygghet och en stärkt välfärd.

I stället för lägst arbetslöshet i EU, som Socialdemokraterna lovade, har Sverige nu den fjärde högsta. Antalet långtidsarbetslösa är fler än någonsin. Varannan invandrad vuxen kan inte försörja sig själv. Det innebär en förlust för både för den enskilde, som inte får tillgång till en arbetsgemenskap och chansen att försörja sig och för samhällsekonomin. Vi föreslår reformer för att öka självförsörjningen och trycka tillbaka långtidsarbetslösheten. Det handlar om sänkt skatt på arbete och sänkta kostnader för företag som anställer långtidsarbetslösa. Det handlar om att inleda en stor bidragsreform.

Inte i något annat europeiskt land ser vi en så tydlig ökning av det dödliga skjutvapenvåldet som i Sverige. Sverige beskrivs nu internationellt som Europas farligaste land och polistätheten är tredje lägst i EU. Vårt budgetförslag innebär därför en rejäl förstärkning av hela rättsväsendet. Poliserna ska bli fler, få bättre arbetsvillkor och högre löner. Fler åklagare ska komma på plats så att fler brott kan klaras upp och pengar till nya fängelseplatser anslås så att de som lagförs också kan avtjäna sina straff.

En situation som var oacceptabel för Sveriges patienter redan före pandemin har blivit än värre efter. 180 000 personer har nu väntat längre än vårdgarantins 90 dagar på ett första besök i specialistvård eller en operation/åtgärd. Samtidigt har Sverige lägst antal vårdplatser per invånare i Europa. I vårt budgetalternativ föreslår vi en nationell vårdförmedling för att patienter ska ges möjlighet att söka vård där ledig kapacitet finns. Resurser till att bygga ut fler vårdplatser ska motverka överbeläggningar, så att patientsäkerheten inte äventyras och så att arbetsmiljön för vårdpersonalen förbättras.

Under 2021 stärktes äldreomsorgen, tack vare ett utskottsinitiativ i riksdagen, genom kraftfulla resurstillskott och reformer för att stärka personalkontinuitet, medicinsk kompetens och tillgång till anpassat boende. Det var viktigt. Nu förbättrar vi arbetsvillkoren för äldreomsorgens personal ytterligare, genom att skjuta till medel för att få bort delade turer. En särskild satsning görs för att motverka ensamhet bland äldre, vilket är särskilt angeläget efter pandemin då många äldre isolerats. Men även förstärkningar av äldres ekonomi behövs. I den här budgeten sänks därför skatten för pensionärer samtidigt som bostadstillägget höjs. Vi vill stärka förutsättningarna för företagande, handel och konkurrenskraft så att fler jobb kan skapas i hela landet. Inte minst i de gröna näringarna. Vi säger därför nej till de förslag som skogsutredningen lämnat om att stora arealer skog ska tas ur produktion mot skogsägarens vilja. Vi menar att alla avsättningar ska ske frivilligt. Om Sverige ska hålla ihop behöver alla också ha råd att transportera sig till jobb, familj, vänner och fritidsaktiviteter. Vissa tar tunnelbanan till jobbet – andra bilen. Vi sänker därför skatten på drivmedel.

Sverige ska inte fuska sig till bättre resultat i PISA. I stället ska skolan fungera för alla barn. Vi utökar undervisningstiden och ger skolorna särskilt stöd för att hjälpa elever att hämta in kunskap som missats under pandemin. För att stärka föräldrars möjlighet att förena yrkeslivet med familjelivet föreslår vi utökad tjänstledighet för föräldrar till barn i skolåldern och mindre barngrupper i förskolan. Vi vill också att fler föräldrar får stöd i sitt föräldraskap genom att erbjudas föräldrastödsprogram både under småbarnstiden och under tonårstiden.

För att klara klimatomställningen behövs tilltro till teknikens möjligheter och satsningar på effektiva åtgärder som minskar utsläppen och gör skillnad på riktigt. Vi satsar på storskalig utveckling av teknik för att fånga upp och lagra koldioxid, CCS- och bio-CCS, för att reducera utsläppen och satsar på fossilfri laddnings- och tankningsinfrastruktur för bilar och lastbilar för att kunna ställa om transportsektorn till fossilfritt.

Svenska folket förtjänar bättre än en regering som hellre genomför andras politik för att behålla makten – än genomför reformer som tar tag i samhällsproblemen. I det här förslaget till förändringar av regeringens budget påbörjar vi därför arbetet med att ta itu med samhällsproblemen genom att prioritera skattepengarna till reformer som ökar tryggheten, som leder till fler i arbete och som stärker välfärden för svenska folket.

1. Ekonomiska läget och inriktning på den ekonomiska politiken

Återhämtningen i världsekonomin har tagit kraftig fart efter pandemin. Hävda restriktioner har medfört att konjunkturläget växer sig starkare för varje kvartal. Under 2022 bedömer Konjunkturinstitutet att världsekonomin kommer växa med 4,5 procent.

Svensk ekonomi befinner sig också i en stark återhämtningsfas. Redan i slutet av året bedöms BNP vara på samma nivåer som 2019, året innan pandemin. Det är en betydligt mer optimistisk bedömning än prognoserna från bara ett halvår sedan. Rekylerna sker främst till följd av att restriktionerna lättar, vilket gör att produktion och konsumtion tar fart igen. Framförallt är det ökad konsumtion bland hushållen och ökade investeringar som bidrar till den positiva utvecklingen för närvarande. Återhämtningen drivs också på av en expansiv penning- och finanspolitik. Från 2023 och framåt väntas Sverige dock ha en tillväxt som är lägre än snittet under 2000-talet.

Samtidigt är det ännu för tidigt att avfärda riskerna för en fjärde våg av smittspridningen. Betydande delar av näringslivet har klarat sig igenom krisen, men stora förluster gör många företag sårbara trots återhämtningen. Det gäller särskilt i utsatta sektorer som hotell- och restaurangbranschen. Trots den starka återhämtningen generellt i ekonomin är det många företag som inte tagit sig tillbaka till produktionsnivåerna före pandemin.

Osäkerheten i prognosen för svensk ekonomi i år och nästa år handlar framförallt om hur smittspridningen kommer att utvecklas i Sverige och i omvärlden. Brister på insatsvaror och logistikproblem har lett till produktionsstopp inom vissa delar av industrin. Om inte osäkerheten i rättsprocesser och regeringens hantering av den fortsatta kalkbrytningen på Gotland får en mer permanent lösning riskerar det bidra till att tillgången på cement hämmar produktionen i industrin. Det kan få konsekvenser för tillväxten i svensk ekonomi.

En annan risk i prognosen är inflationen, som stiger i Sverige - och i omvärlden - för närvarande. Ökningen drivs av tillfälliga prishöjningar främst på el och drivmedel. Ökad inflation drivs också av ändrade konsumtionsmönster under pandemin. Det finns också mätproblem. Ökningen bedöms därför i nuläget inte vara varaktig. Om inte flaskhalsarna i produktionen avhjälps kan dock följd effekter uppstå som bidrar till att inflationen ligger kvar på högre nivåer. Det kan i sin tur medföra tidigare lagda räntehöjningar.

Utvecklingen kan även överraska på uppåt sidan. Hushållens sparande under pandemin, i kombination med ett uppdämt konsumtionsbehov samt omfattande penning- och finanspolitiska stimulanser kan driva på efterfrågan mer än väntat.

I den sammantagna bedömningen av läget pekar många bedömare på att den ekonomiska krisen ligger bakom oss. Även om tillfälliga och avgränsade utbrott av covid-19 kommer uppstå och kan påverka det ekonomiska läget lokalt. Omfattningen och följd effekterna av krisen kommer behöva analyseras

ytterligare. Det stora orosmomentet i svensk ekonomi är den höga arbetslösheten och särskilt långtidsarbetslösheten.

Allvarligt läge på arbetsmarknaden

Trots det positiva konjunkturläget släpar arbetslösheten efter och riskerar att bita sig fast. Utvecklingen är avsevärt sämre än i andra länder, som också har drabbats av coronakrisen. Socialdemokraterna lovade EU:s lägsta arbetslöshet men Sverige fick i stället EU:s fjärde högsta. Enbart Grekland, Spanien och Italien har högre arbetslöshet. Jämfört med andra liknande länder är kontrasten påtaglig. Arbetslösheten i Sverige är till exempel dubbelt så hög jämfört med både Danmark, Norge och Tyskland.

Att Sverige utvecklats sämre än andra länder beror framförallt på att regeringen misslyckats med jobben – inte på coronakrisen eller på att arbetskraftsdeltagandet har ökat. Sedan Magdalena Andersson blev finansminister har andelen som jobbar i Sverige utvecklats sämre än något annat EU-land.

Särskilt bekymmersam är den rekordhöga långtidsarbetslösheten. Nästan 200 000 personer är långtidsarbetslösa, det vill säga knappt hälften av alla arbetslösa. Långtidsarbetslösheten har ökat med 20 procent på ett år och 30 procent på två år. Trots en bättre konjunktur väntas inte regeringen kunna få ner antalet långtidsarbetslösa under 170 000 personer de närmaste kvartalen enligt Arbetsförmedlingens bedömningar. Ju längre tid som människor befinner sig i arbetslöshet, desto svårare blir det att komma tillbaka till arbetsmarknaden i reguljär sysselsättning. Trots att antalet enklare jobb i tjänstesektorn nu ökar snabbt, står inte de långtidsarbetslösa först i kön att få jobben. Många är inte rustade med tillräcklig utbildning eller andra kvalifikationer för att kunna ta jobben.

Statistiken från Arbetsförmedlingen visar att ökningen av långtidsarbetslösheten startade innan coronakrisen, under andra halvåret 2019. Det är ett tecken på att långtidsarbetslösheten inte enbart är konjunkturberoende utan även beror på andra, strukturella orsaker. Långtidsarbetslöshetens sammansättning visar att två tredjedelar är utrikes födda. Skillnaderna är stora jämfört med under finanskrisen 2008 då två tredjedelar var inrikes födda.

I den starka konjunkturen går det nu förhållandevis snabbt att hitta tillbaka till arbete för arbetslösa med korta arbetslöshetsperioder. Antalet varsel minskar och antalet lediga jobb fortsätter att öka.

Återhämtningen är emellertid ojämn mellan sektorerna och mellan grupper av arbetslösa. Efterfrågan på arbetskraft ökar i vissa sektorer med risk för brist på arbetskraft.

Redan före pandemin fanns ett gap mellan kompetensen hos långtidsarbetslösa och vad arbetsgivarna efterfrågade. Krisen har förstärkt den utvecklingen. Många långtidsarbetslösa är inte rustade för att kunna ta de tillgängliga jobben då exempelvis fyra av tio saknar gymnasieutbildning. Behovet är därför stort av en effektiv jobbpolitik med sänkta kostnader för att anställa långtidsarbetslösa. Även behovet av att stärka drivkrafterna till arbete är fortsatt stort.

Samtidigt ökar risken för arbetskraftsbrist. Ökade obalanser kan göra att arbetsgivare har än svårare att hitta rätt kompetens framöver, samtidigt som den stora andelen långtidsarbetslösa riskerar att bestå.

Inriktningen på den ekonomiska politiken

Den ekonomiska politiken syftar till att bygga ett samhälle som tar tillvara varje människas förmåga, där alla får förutsättningar att växa samtidigt som vi gemensamt skapar trygghet och sammanhållning. Både tryggheten och sammanhållningen är i dag satta under hård press. Kriminaliteten har ökat kraftigt och de kriminella gängerna återfinns på allt fler platser runt om i landet. Många människor, särskilt i utsatta områden, har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden, vilket leder till långvarigt utanförskap, brist på integration, bidragsberoende och sämre livsförutsättningar. Till detta kommer en elkris, till stor del skapad av regeringen, som hindrar företagsetableringar, försvårar klimatomställningen, och driver upp elpriset för svenska hushåll och företag. Den här budgeten fokuserar på att få ordning på de mest akuta samhällsproblemen. Vi satsar på reformer för ökad trygghet och för att fler ska försörja sig själva. Med fler som arbetar ökar välståndet i samhället. Dessutom ökar skatteintäkterna som finansierar välfärden. När fler kommer i arbete kan vi säkerställa kortare köer i vården, mer kunskap i skolan, fler poliser i hela landet och ett Sverige som håller ihop.

Det finanspolitiska ramverket syftar till att kunna bedriva en långsiktigt hållbar finanspolitik. Ramverket innehåller bland annat de budgetpolitiska målen som består av ett överskottsmål, ett skuldankare för den offentliga sektorn, ett utgiftstak för statens utgifter samt av det kommunala balanskravet.

Överskottsmålet är ett mål för den offentliga sektorns finansiella sparande, som ska uppgå till en tredjedels procent av BNP i genomsnitt över en konjunkturcykel. Vi delar regeringens syn att det för 2022 är motiverat att avvika från målet då det fortfarande finns kvarvarande effekter av coronakrisen. Ett finansiellt sparande på -0,7 procent av BNP kan således vara motiverat. Att Sverige har högre arbetslöshet än nästan alla andra EU-länder beror på en illa utformad jobbpolitik och misslyckad integration, men det finns också en konjunkturrell komponent där en expansiv budget kan underlätta återgången. Det finns vidare också en risk med att avveckla coronastöden för snabbt. På sikt är det dock avgörande att föra tillbaka ekonomin till balans och överskott, och att förtroendet för det finanspolitiska ramverket upprätthålls. Från flera håll framförs förslag på att överskottsmålet ska avskaffas för att målet kan bli svårt att nå. Vi säger nej till detta, ingen förändring är aktuell innan den översyn som enligt plan ska göras mot slutet av nästa mandatperiod är genomförd. Med vår budget skulle det strukturella sparandet nå 0,4 procent av BNP 2023, vilket skulle innebära att överskottsmålet nås när konjunkturen har normaliserats.

Den offentliga sektorns skuld – mätt som den konsoliderade bruttoskulden – steg kraftigt under 2020 till nästan 40 procent av BNP. Skälet till den ökade skuldsättningen är huvudsakligen de finanspolitiska stöden under pandemin. Skuldankaret är ett riktmärke för den offentliga sektorns bruttoskuld som ska

uppgå till 35 procent, och används som ett riktmärke för att förstå om överskottsmålet behöver ändras för att nå en långsiktigt hållbar finanspolitik. Skulden minskar i takt med återhämtningen. Det innebär att statsskulden hålls inom det intervall på plus/minus 5 procentenheter som skuldankaret anger. Den diskussion som förekom före coronakrisen om att statsskulden skulle hamna under skuldankarets nivå kommer därmed inte att vara aktuell inom de närmaste åren.

Figur 1. Bana för offentliga finanser

	2020	2021	2022	2023	2024
Finansiellt sparande	-3,0	-1,8	-0,7	0,5	0,9
Strukturellt sparande	-1,0	-1,2	-0,6	0,4	1,1
Förändring strukturellt sparande		-0,2	0,6	1,0	0,7

En annan del av det finanspolitiska ramverket är utgiftstaket, som utgör en övre gräns för statsbudgetens utgiftsnivå. Genom utgiftstaket ges riksdag och regering förbättrade möjligheter till kontroll och styrning av utgifterna. Enligt de riktlinjer som finns bör en buffert för oförutsedda händelser lämnas obudgeterad under utgiftstaket för nästkommande budgetår. Hur stort budgetutrymmet för reformer på utgiftssidan slutligen blir beror bland annat på hur stor del av budgeteringsmarginalen som under de kommande åren tas i anspråk av oförutsedda utgiftsökningar, till exempel till följd av ökning av volymer i de rättighetsbaserade transfereringssystemen eller den makroekonomiska utvecklingen. För 2022 väljer vi att likt regeringen lägga ett ovanligt högt utgiftstak till följd av den ovanligt stora osäkerheten som pandemin fortfarande innebär. För 2023 och 2024 föreslår vi utgiftstak med mer normala budgeteringsmarginaler.

Figur 2. Förslag till utgiftstak

	2022	2023	2024
Utgiftstak	1 634 000	1 539 000	1 595 000
Takbegränsade utgifter	1 530 505	1 511 522	1 528 005
Budgeteringsmarginal	103 495	27 478	66 995
Budgeteringsmarginal, % av takbegränsade utgifter	6,8 %	1,8 %	4,4 %
Utgiftstak som andel av BNP	29,2 %	26,6 %	26,7 %

2. Upprätta lag och ordning

Det är bara genom att skapa ordning och trygghet på gator och torg som friheten kan öka för var och en att leva sitt eget liv. Kvinnor och män ska känna sig trygga att gå ut i sitt kvarter. Föräldrar ska kunna släppa ut barnen för att leka. Tidningsutdelare ska inte behöva bära överfallslarm. Butiksägare ska inte behöva lägga ned sina verksamheter på grund av hot och utpressning. Hårt arbetande människor ska inte terroriseras av kriminella.

Brottsutvecklingen i Sverige kan bara beskrivas som extrem. Den grova organiserade brottsligheten kopplar ett allt hårdare grepp om samhället. Den visar sig bland annat i epidemin av skjutningar och sprängningar. Det handlar inte längre bara om att Sverige sticker ut negativt mot våra nordiska grannländer. Statistik från Brå visar att Sverige ligger i den absoluta Europtoppen gällande dödligt skjutvapenvåld per capita.

Det är också helt uppenbart att gängvåldet inte bara drabbar gängmedlemmarna själva. Det drabbar alla i samhället. För drygt ett år sedan sköts 12-åriga Adriana till döds vid en bensinstation i Botkyrka. I juni sköts en polisman till döds i Göteborg. Och i juli sköts två barn som lekte i Flemingsberg i Huddinge. Våldet begränsar skötsamma medborgares livsutrymme och barn hamnar i skottlinjen.

Vi ser också hur människor inte vågar vittna i gängkriminalitetens spår och att kommunala och statliga tjänstemän upplever obehag när de utför sina jobb och drar sig för att anmäla brott. Härigenom eroderas både rättsstaten och demokratin underifrån. Gängkriminaliteten utgör just nu det största hotet mot tryggheten i samhället. Den måste bekämpas med full kraft, det innebär avsevärt skärpta straff för gängkriminella.

Samtidigt måste övrig brottslighet stävjas för att ingen ska utsättas för våldtäkt, misshandel, inbrott, rån eller andra brott mot person. Omfattande åtgärder behöver vidtas för att bekämpa vardagsbrottsligheten och öka tryggheten för medborgarna.

En grundförutsättning för att vända utvecklingen är att tilltron till samhället och till demokratin är stark. Medborgarnas fri- och rättigheter ska skyddas och stärkas, liksom domstolarnas oberoende.

2.1 Prioriterade reformer

Bättre ekonomiska villkor för Polisen

För att nå målet polismålet och för att möjliggöra en stor ökning av antalet poliser krävs såväl förstärkta resurser som särskilda åtgärder för att göra polisyrket mer attraktivt. För att behålla erfarna poliser och attrahera fler nya poliser till yrket behöver polislönerna höjas. I M/KD-budgeten för 2019 påbörjades en särskild lönesatsning på polisen som nu är genomförd och har inneburit höjda löner för Sveriges poliser. Polisernas löner är fortfarande alltför låga och vi bygger därför vidare på satsningen med en ny riktad

lönesatsning för att ytterligare lyfta polisyrkets status. När poliserna blir fler ska de också kunna få högre lön.

Många upplever i dag att polisen är frånvarande, saknar tid att rycka ut när något händer eller saknar förmåga att klara upp brott. Antalet poliser i yttre tjänst har minskat kraftigt under de senaste tio åren. I dag arbetar endast drygt 7000 poliser i yttre tjänst. Därtill arbetar poliser i yttre tjänst normalt i treskift, och givet att bemanning sker dygnet runt även under helger och veckoslut är antalet som arbetar simultant i yttre tjänst betydligt lägre. Att enbart styra de poliser som utbildas till lokalpolisområdena kommer på egen hand inte vara tillräckligt för att täcka behovet av antalet poliser i yttre tjänst.

Polismyndigheten bör därför ges i uppdrag att säkerställa att fler poliser kommer ut i yttre tjänst och se över hur befintliga poliser kan omfördelas i syfte att öka antalet poliser i yttre tjänst. Vi tillför Polismyndigheten 400 miljoner kronor för satsning på höjda polislöner och för att möjliggöra fler poliser i yttre tjänst. År 2023 tillförs 800 miljoner kronor och från 2024 och framåt tillförs 1 200 miljoner kronor.

För att möjliggöra en fortsatt utbyggnad av polisen så att polismålet om 10 000 nya polisanställda till 2024 kan nås tillförs polisen 1,7 miljarder kronor från 2024. Nationalt forensiskt Centrum (NFC) stärks med 50 miljoner kronor årligen från 2022 för ökad brottsbekämpning.

Tekniklyft

Polisens förmåga att klara upp brott måste förbättras. Kameraövervakning är ett av polisens viktigaste verktyg för att klara upp brott. Bevakningskameror säkrar bevisning som i vissa fall är avgörande för att en person ska kunna knytas till ett brott. I en tid där gängkriminaliteten kopplat grepp om samhället och människor skräms från att vittna kan bevakningskameror utgöra ett verkkningsfullt komplement till en stark och kontinuerlig polisen närvaro och utsatta områden ska vara prioriterade i såväl antal kameror som i utbyggnadstakt. Även i övrigt ska Polisen ha goda förutsättningar att sätta upp bevakningskameror där de anser det behövt.

Den franska polisens forcering av Encrochat visar med stor tydlighet vilka framgångar som kan nås för polisen när man har möjlighet att använda hemliga tvångsmedel på ett tidigt stadium mot den grova brottsligheten. Svensk polis har vid upprepade tillfällen aviserat att myndigheten har ett stort och växande behov av teknisk utrustning för att hålla jämna steg med brottsutvecklingen. De har efterlyst skarpare och mer ändamålsenliga verktyg för att kunna avlyssna och avläsa de kriminella nätverken för att förhindra att framtida allvarliga brott begås inom ramen för den grova organiserade brottsligheten. Verktyg som är helt avgörande i kampen mot den grova organiserade brottsligheten. Vi vill därför stärka och utveckla Polismyndighetens tekniska förmåga bland annat i form av bättre verktyg, ökade teknikkostnader på grund av fler anställda och för att höja säkerhetsnivån. Vi ger Polisen i uppdrag att öka antalet bevakningskameror och satsar sammanlagt 300 miljoner kronor 2022 utöver det som anges i

budgetpropositionen på att stärka polisens tekniska förmåga och därmed öka möjligheterna att utreda och klara upp fler brott.

Avhopparverksamhet

För att underlätta för personer att lämna kriminella gäng bör ett nationellt exit-program inrättas. Programmet ska kombineras med ett mer aktivt uppsökande arbete, där Polisen tillsammans med andra myndigheter konfronterar enskilda gängmedlemmar. Detta möjliggörs genom att vi tillför 50 miljoner kronor årligen från 2022 på avhopparprogram utöver det som anges i budgetpropositionen

Stärk hela rättsväsendet

Samtliga väsentliga myndigheter inom rättsväsendet är underdimensionerade i förhållande till de uppgifter som de har att lösa. Det finns dessutom all anledning att tro att belastningen på rättsväsendet kommer fortsätta främst med hänsyn till den pågående trenden med ökande grov brottslighet. Vi vill dessutom genomföra omfattande reformer på rättsområdet. Det kommer innebära längre fängelsestraff, en effektivare brottsbekämpning och en högre brottsuppläring. Det kommer kräva ytterligare resurser till såväl de brottsbekämpande myndigheterna, men också domstolarna och Kriminalvården.

Inom Kriminalvården råder redan i dag överbeläggning inom princip hela verksamheten, både på anstalter och i häkten. Det beror på att regeringen inte förmått bygga ut tillräckligt med platser för att hantera brottsutvecklingen. För att ta höjd inför kommande straffskärpningar förstärks Kriminalvården med 200 miljoner kronor år 2022, 300 miljoner kronor 2023 och 400 miljoner kronor från 2024 och framåt.

Utbyggnaden av Åklagarmyndigheten behöver gå i takt med polisens utökning. Det är av stor betydelse att Åklagarmyndigheten, inte minst på grund av utbildningstiden för åklagare, får långsiktiga förutsättningar att anställa fler medarbetare. Görs inte detta riskeras den långsiktiga kompetensuppbyggnaden inom myndigheten, och åklagarna kan bli en flaskhals i rättsväsendet.

Regeringen avstår från att skjuta till tillräckliga resurser för att åklagarna ska kunna växa i samma takt som polisen. För att fler åklagare ska kunna anställas ökar vi anslagen till Åklagarmyndigheten med 80 miljoner kronor 2022, 160 miljoner kronor 2023 och 240 miljoner kronor 2024.

Vi stärker även Sveriges domstolar så att de kan byggas ut i takt med att de bättre kan hantera fler brottmål. Till detta avsätter vi 50 miljoner kronor 2022 och 100 miljoner kronor från 2023 och framåt.

Anslaget till Säkerhetspolisen utökas med 50 miljoner kronor årligen från 2022 för att stärka myndigheten i dess arbete med att bekämpa våldsbejakande extremism och terrorism.

För att förbättra Tullverkets möjligheter att upprätthålla gränsskyddet och skapa förutsättningar för myndighetens nya befogenheter ökar vi anslagen kommande år. 100 miljoner kronor tillförs under år 2022, 150 miljoner kronor under år 2023 och 200 miljoner kronor under år 2024.

Vi tillför Kustbevakningen 45 miljoner kronor för år 2022 och framåt. Detta på grund av Sveriges bidrag till Frontex och med anledning av ett större ansvar för brottsbekämpande verksamhet samt uppbyggnaden av det civila försvaret.

Fler försvarsplatser

I dag finns det cirka 520 försvarsplatser fördelade på sex förvar, varav det nordligaste ligger i Gävle. Polismyndigheten tar cirka 75–80 procent av dessa platser i anspråk. Bristen på försvarsplatser leder till att människor avviker. Enligt Migrationsverkets och Polismyndighetens bedömning ligger behovet i Sverige på 1 100–1 200 platser. Brist på försvarsplatser ska inte få till följd att personer som borde tas i förvar inte gör det eller att förvarstagna personer släpps för att lämna plats till andra mer prioriterade ärenden, vilket nu förekommer. Riksrevisionen har bedömt att återvändandearbetet riskerar att bli dyrare och svårare på grund av Migrationsverkets begränsade möjligheter att använda förvar. Antalet försvarsplatser i Sverige måste bli fler och det behövs en förvarsanläggning i norra Sverige. Vi höjer därför anslagen till Migrationsverkets förvarsverksamhet med 75 miljoner kronor under 2022 och med 150 miljoner kronor per år från 2023 och framåt.

Vi skjuter även till medel för ökad elektronisk övervakning. Behovet av försvarsplatser är stort, därför avsätts 10 miljoner kronor per år från 2022 för att elektronisk fotboja i högre utsträckning ska kunna användas som kompletterande åtgärd för avlastning.

Ökad hantering av vapenlicenser

Medan Polisens brottsbekämpande förmåga stärks är det viktigt att skilja på illegala vapen som används i kriminell verksamhet och legala vapen som används av jägare och sportskyttar. I dag är handläggningstiderna för vapenlicenser långa. Sveriges riksdag har tidigare tillkännagivit att licensförfarandet bör överföras till en ny jakt- och viltmyndighet, det finns dock anledning att förstärka handläggarstödet redan nu – för att säkerställa att tillståndshandlingen kan ske snabbare och samtidigt hålla en hög rättssäkerhet. Polisen tillförs 50 miljoner kronor per år från 2022 och framåt för att möjliggöra kortade handläggningstider rörande vapenlicenser.

Trossamfundens säkerhet

Alla i Sverige ska kunna utöva sin tro utan att känna sig hotade. Vi kommer aldrig att acceptera hot och våld eller att människor känner sig otrygga på grund av vilken religion de bekänner sig till, eller inte bekänner sig till. Att exempelvis judiska skolor utsätts för vandalism, eller behöver tillhandahålla säkerhetsvakter för att skydda eleverna, hör inte hemma i en demokrati. Vi ökar stödet till trossamfundens säkerhet med 10 miljoner kronor per år för alla ska kunna utöva sin tro utan att känna sig hotad.

Utredning om att stärka enskildas fri- och rättigheter och domstolarnas oberoende

Den nu sittande grundlagskommittén har ett viktigt uppdrag. Regeringens direktiv till utredningen är dock otillräckliga. Därför vill vi att grundlagskommittén ges ett bredare uppdrag – alternativt att en ny kommitté tillsätts – för att stärka skyddet för enskildas fri- och rättigheter i regeringsformen samt för att stärka domstolarnas oberoende.

Enskildas grundläggande rättigheter behöver stärkas. Vi vill bland annat se ett utökat rättegångskostnadsansvar för staten i tvister som rör enskildas fri- och rättigheter. Vi vill också att det förstärkta grundlagsskydd som finns för vissa typer av rättigheter ska omfatta fler rättigheter, till exempel äganderätten och näringsfriheten. Det finns också skäl att införa en skyldighet för staten att skydda enskilda från kränkningar av mänskliga fri- och rättigheter som utförs av andra enskilda.

Något överhängande nationellt hot mot svenska domstolarnas oberoende finns inte i dagsläget. Men det finns skrämmande exempel från andra länder på vad som kan hända när en politisk majoritet inte respekterar rättsstatens principer. Det är därför av vikt även för en demokratisk rättsstat som Sverige att ha ett regelverk som gör det så svårt som möjligt för en eventuell auktoritär regim att politiskt styra domstolsväsendet och i synnerhet landets högsta domstolar. Det finns även principiella och praktiska skäl att förstärka domstolarnas integritet ytterligare redan i förhållande till den politiska maktutövningen i vår väl fungerande demokrati.

Grundlagskommittén, alternativt en ny kommitté, bör därför få ett utvidgat och konkretiserat uppdrag att stärka domstolarnas oberoende. Det handlar bland annat om att ett organ motsvarande ett så kallat Judicial Council bör inrättas och vara frikopplat från regering och riksdag. Ett sådant oberoende organ bör bland annat få ansvar för beredningen av domarrekruteringar i stället för Domarnämnden och för tillsyn samt ansvarsutkrävande av domstolar och domare – sysslor som i dag utförs av myndigheter direkt underställda regeringen. För att möjliggöra denna utredning tillförs regeringskansliet 10 miljoner kronor under 2022 och 2023.

Utredning om skärpta åtgärder för att stoppa gängbrottsligheten och hejda nyrekryteringen

Moderaterna, Sverigedemokraterna, Kristdemokraterna och Liberalerna enades i oktober 2022 om 20 åtgärder för att bekämpa gängbrottsligheten i Sverige. Ett flertal av dessa åtgärder kräver ny lagstiftning och för att den ska kunna tas fram så snabbt som möjligt tillskjuts 25 miljoner kronor 2022 till regeringskansliet för att snabbare kunna genomföra de nödvändiga utredningarna. Det handlar exempelvis om förslag om att införa en möjlighet till proaktiv hemlig avlyssning och dataavläsning mot gängkriminella, utvisa fler gängkriminella, skärpa straffen kraftigt för gängkriminella och för brott som typiskt sett begås inom ramen för gängbrottslighet, införa visitationszoner, införa ett system med anonyma vittnen, utreda en kriminalisering av att vara med i gäng samt införa en ny huvudregel i sekretesslagstiftningen så att relevant information ska delas med polisen för att bekämpa brott.

Gemensamma utgångspunkter gällande migrationspolitiska reformer nästa mandatperiod

Vi är överens om att under nästa mandatperiod – tillsammans med andra intresserade partier – gemensamt verka för migrationspolitiska reformer med följande utgångspunkter:

- Asyltagstiftningen anpassas efter den rättsliga miniminivån enligt EU-rätten.
- Arbetskraftsinvandringen begränsas bland annat genom införande av ett högre lönekrav.
- Fler utvisningar och avvisningar ska verkställas.
- Arbetet mot illegal invandring och personer som befinner sig i Sverige illegalt ska prioriteras.

3. Bryt utanförskapet så att fler kan försörja sig själv

Sverige ska ha full sysselsättning, vilket innebär att alla som kan arbeta också ska ha ett arbete att gå till. Det är viktigt för den enskildes ekonomi och för samhällsekonomin, men det ligger också ett värde i att alla får möjlighet att tillhöra en arbetsgemenskap.

Problemen som står i vägen för att vi ska nå dit skiljer sig över tid. Under det tidiga 2000-talet var den viktigaste uppgiften att bryta det breda utanförskap som drabbade människor som förtidspensionerades och sjukskrevs bort från arbetsmarknaden och lämnades därhän. För att bryta den negativa utvecklingen krävdes genomgripande strukturreformer som ökade arbetsutbudet, förstärkte möjligheterna till återgång i arbete och gjorde det mer lönsamt att arbeta. I dag har utmaningen skiftat och nu är det främst utomeuropeiskt födda och personer med lägre utbildning som hamnar utanför.

Trots det positiva konjunkturläget biter sig arbetslösheten fast. Utvecklingen är avsevärt sämre än i andra länder, som också har drabbats av coronakrisen. Socialdemokraterna lovade EU:s lägsta arbetslöshet. Efter sju år med deras politik har Sverige nu EU:s fjärde högsta arbetslöshet. Enbart Grekland, Spanien och

Italien har högre arbetslöshet. Att Sverige utvecklats sämre än andra länder beror på att regeringen misslyckats med jobben, inte på krisen eller på att arbetskraftsdeltagandet har ökat. Andelen som jobbar i Sverige har även utvecklats sämre än något annat EU-land sedan 2014.

Den rekordhöga långtidsarbetslösheten är särskilt problematisk. Nästan 200 000 personer är långtidsarbetslösa, det vill säga knappt hälften av alla arbetslösa. Långtidsarbetslösheten har ökat med 20 procent på ett år och 30 procent på två år. Till en stor kostnad för både enskilda och samhälle. Trots en bättre konjunktur väntas inte regeringen kunna få ner antalet långtidsarbetslösa under 170 000 personer de närmaste kvartalen enligt Arbetsförmedlingens bedömningar. Ju längre människor befinner sig i arbetslöshet, desto svårare blir det att komma tillbaka till arbetsmarknaden i reguljär sysselsättning.

För att få fler i arbete måste det bli mer lönsamt att gå från bidrag till arbete. Den som kan jobba ska jobba – inte alltid 100 procent av heltid, men 100 procent av sin förmåga. I dag kan den sammantagna nivån på bidrag och ersättningar innebära att det inte lönar sig tillräckligt att börja jobba i stället för att leva på bidrag. Centralt för politiken under de kommande åren är att genomföra reformer för att förhindra att människor hamnar i långvarigt bidragsberoende och underlätta för dem som befinner sig i det att ta sig ur. Det handlar om sänkt skatt på arbete och sänkta kostnader för företag som anställer långtidsarbetslösa. Det handlar om skärpta krav på den som invandrat att lära sig svenska och göra sig anställningsbar. Det handlar om bidragssystem som uppmuntrar till arbete och om en tillväxtpolitik som gör att företag kan växa och anställa.

3.1 Prioriterade reformer

Jobbskatteavdrag

När det lönar sig att arbeta blir det tydligt att det är rätt att anstränga sig för att skapa en bättre tillvaro för sig själv och för andra. Flit och ansträngning måste löna sig bättre, passivitet – inte alls. Därför måste skatter och bidrag uppmuntra till arbete.

Den kanske viktigaste anledningen till den höga arbetslösheten i Sverige är just att det inte lönar sig tillräckligt att gå från bidrag till arbete. Det gäller särskilt för låga inkomster, där utbytet av arbete i Sverige är lägre än i nästan något annat land. Lönsamheten att gå från bidrag till arbete beror på bidragsnivåerna, men också på hur mycket den som arbetar får behålla av lönen. Vi vill därför sänka skatten för dem som arbetar med ett förstärkt jobbskatteavdrag.

Jobbskatteavdraget infördes 2007 och har utvidgats fem gånger, senast i M/KD-budgeten för 2019. Totalt sett ger jobbskatteavdraget en extra månadslön för den med låg inkomst. Liknande avdrag finns i ett stort antal länder och har visat sig vara en effektiv åtgärd för att få fler, inte minst kvinnor, att gå från bidrag till egen försörjning. Givet de stora integrationsproblemen i Sverige och att det inte lönar sig tillräckligt att arbeta, bör utvidgningen av jobbskatteavdraget fortsätta också här.

Regeringens förstärkning av förvärvsavdraget ökar inte utbytet av att arbeta, eftersom skattesänkningen är lika stor för den som lever på bidrag som för den som arbetar. Jobbeffekterna bedöms därför vara mycket begränsade i ett läge där arbetslösheten är bland de högsta i EU. Dessutom gör ett ytterligare avdrag att skattesystemet blir än mer komplicerat. ESV avstyrker förslaget av dessa anledningar och anser att syftet med förslaget hade kunnat uppnås med befintliga reduktioner. Svenskt Näringsliv avstyrker förslaget för att det inte stärker drivkrafterna till arbete. Institutet för tillväxtpolitiska studier avstyrker också förslaget. Konjunkturinstitutet konstaterar att incitamenten att arbeta minskar för de som är i socialförsäkringssystemet (exempelvis a-kassa).

Vi vill sänka skatten för dem som arbetar – med fokus på låga och medelstora inkomster. Vi gör det för att det är rätt; det ökar sysselsättningen, och för att det är rättvist att ansträngning lönar sig. Förstärkningen av jobbskatteavdraget innebär att utbytet att gå från bidrag till arbete ökar, också på sikt. Tillsammans med en bidragsreform är sänkta skatter på låga och medelstora inkomster en central reform för att knäcka arbetslösheten. Det gäller inte minst för utsatta grupper på arbetsmarknaden med mycket hög arbetslöshet, såsom kvinnor födda i Afrika eller Asien.

En förstärkning av jobbskatteavdraget med 8 miljarder kronor som innebär sänkt skatt för alla som jobbar, med fokus på låga och medelstora inkomster. Alla som jobbar får sänkt skatt och alla som jobbar heltid får sänkt skatt med cirka 150 kronor per månad.

Sänkta kostnader för att anställa långtidsarbetslösa

De höga kostnaderna för att anställa en person med bristande erfarenhet eller kort utbildning leder till att inträdande grupper har en svagare ställning än den etablerade arbetskraften. Att sänka kostnaderna för, och osäkerheten med, att anställa personer som stått längre från arbetsmarknaden eller som saknar erfarenhet från den svenska arbetsmarknaden gör att fler vågar öppna dörren. Det medför även förbättrade möjligheter att pröva om en arbetssökande fungerar på arbetsplatsen och för de specifika uppgifter som ska utföras behövs.

Anställningsstöd är viktiga för att sänka anställningskostnaderna för grupper som har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Nystartsjobben, sänkta arbetsgivaravgifter för arbetsgivare som anställer långtidsarbetslösa, leder till kortare arbetslöshetstider. Längre nystartsjobb och en större kostnadssänkning leder till mer positiva sysselsättningseffekter.

Efter att regeringen genomfört flera försämringar av nystartsjobben 2017 för att gynna de egna extratjänsterna började antalet nystartsjobb minska. Trots att långtidsarbetslösheten är högre än någonsin har bara hälften så många ett nystartsjobb nu jämfört med innan försämringarna. För att motverka att långtidsarbetslösheten biter sig fast behöver nystartsjobben utökas. Samtidigt bör extratjänsterna fasas ut eftersom de är dyra och sällan leder till reguljära jobb.

Att sänka kostnaderna för att anställa långtidsarbetslösa har visat sig vara ett effektivt verktyg under tidigare lågkonjunkturer för att få människor tillbaka på arbetsmarknaden. Arbetsmarknadsforskningen visar att de arbetsmarknadsinsatser som mest liknar ordinarie arbeten är de mest effektiva när det gäller att föra arbetslösa närmare arbetsmarknaden. Regeringen konstaterar själv i budgetpropositionen för 2022 att Nystartsjobben är den åtgärd som oftast leder till osubventionerat arbete. För att färre personer ska fastna i långtidsarbetslöshet behöver nystartsjobben bli fler och bättre. Kombinationen av att det lönar sig bättre att arbeta för den enskilde och att kraftigt sänka kostnaderna att anställa en person som länge stått utanför arbetsmarknaden är effektiv jobbpolitik.

Vårt förslag innebär att för personer som varit arbetslösa mellan 1–2 år höjs ersättningen från 1 till 2 arbetsgivaravgifter. För personer som varit arbetslösa 2–3 år höjs ersättningen från 2 till 2,5 arbetsgivaravgifter och för personer varit arbetslösa i mer än tre år eller är nyanlända invandrare höjs ersättningen från 2,5 till 3 arbetsgivaravgifter. Förstärkningen är tillfällig och görs från och med 1 april 2022 till och med 31 december 2023.

Inled arbetet med en stor bidragsreform

Alltför många kan inte försörja sig själva fullt ut trots att Sverige, före coronakrisen, precis genomgått en stark högkonjunktur. Detta ställer krav på strukturella reformer på den svenska arbetsmarknaden och inte minst i de svenska bidragssystemen. I dag kan den sammantagna nivån av olika bidrag och ersättningar innebära att det inte lönar sig tillräckligt att börja jobba i stället för att leva på bidrag. Samtidigt har exempelvis försörjningsstödet höga marginaleffekter och de krav som ställs på den som står utan arbete ser olika ut i olika delar av landet. För att bryta det utanförskap som nu förstärks och som gör att alltför många inte kan försörja sig behöver en stor bidragsreform genomföras. Resurser avsätts därför till regeringskansliet för att en bidragsutredning ska komma på plats snarast möjligt och som bör i ett första steg titta på följande frågor:

- Skärpning av socialtjänstlagen och annan relevant lagstiftning så att samtliga kommuner i Sverige ställer likvärdiga och tydliga aktivitetskrav på de som har försörjningsstöd på grund av arbetslöshet. Den som har försörjningsstöd ska även kunna delta i samhällsnyttiga insatser och formerna för detta bör utredas.
- Begränsning av möjligheten att lokalt skjuta till försörjningsstöd utöver det som anges i riksnormen.
- Möjligheten att avskaffa rätten till kompletterande försörjningsstöd för den som även har etableringsersättning. Även annan kvalificering in till de svenska transfereringssystemen för den som är nyanländ i Sverige kan övervägas.

- Införandet av en jobbpremie vid övergång i arbete, antingen i form av en utbetalning eller en skattelättnad, som tar ner marginaleffekterna för den som går från försörjningsstöd till arbete.
- Åtgärder för att komma tillrätta med problemet med att den sammantagna nivån av staplade bidrag och ersättningar kan göra det olönsamt att gå från bidrag till arbete.
- Ansvarsfördelning mellan stat och kommun för långtidsarbetslösa.

För att möjliggöra utredningen tillförs regeringskansliet 5 miljoner kronor per år under 2022 och 2023.

Bättre arbetsmiljö

För att Arbetsmiljöverket ska kunna motverka arbetslivskriminalitet, stärka sitt tillsynsarbete och genomföra ett ökat antal arbetsplatsinspektioner bör myndigheten få utökade medel. I vårt budgetalternativ tillskjuts 50 miljoner kronor om året för detta ändamål.

För att stärka Myndigheten för arbetsmiljökunskaps kunskapssammanställningar på arbetsmiljöområdet och för att utreda pandemins konsekvenser för vårdpersonal och löntagare som arbetat hemifrån under en längre period avsätts 10 miljoner kronor per år från och med 2022.

4. En trygg sjukvård

Sjukvårdspolitiken behöver främja en vård med hög kvalitet som finansieras av oss alla tillsammans och samtidigt ser till att den som har störst vårdbehov ges företräde. Alla ska kunna lita på att hälso- och sjukvården fungerar när den behövs, oavsett var i landet man bor. Sjukvård ska ges i rätt tid och hålla hög kvalitet. Patienten och patientsäkerheten ska sättas främst. Kontinuiteten i kontakter mellan patient och vårdens medarbetare måste bli bättre. Hälso- och sjukvården behöver en mångfald av utförare som kan bidra till att stärka kvalitet och utveckling av olika vårdverksamheter. Alla ska kunna välja vård utifrån sina individuella förutsättningar och behov.

Den svenska hälso- och sjukvårdens brister och svagheter handlar framför allt om långa vårdköer och väntetider, bristande tillgänglighet samt brist på vårdplatser. Under förra mandatperioden tog regeringen bort kömiljarden och effekten blev att köerna växte – i rak motsats till vad såväl patienter som medarbetare behöver. Efter M/KD-budgeten för 2019 är kömiljarden återinförd men det krävs långsiktiga strukturreformer och ekonomiska tillskott för att kapa köerna. Vården är inte jämlik och det finns brister med överbeläggningar, patientsäkerhet och vårdköer. För att komma tillrätta med det krävs hårt arbete i Sveriges regioner men också ett nationellt ansvar att se till att den vårdkapacitet som finns kommer patienterna till del.

I nuläget står 180 000 personer i vårdkö, men redan i augusti 2019 hade ca 140 000 personer väntat längre än vårdgarantins 90 dagar på ett förstabesök i specialistvård eller en operation/åtgärd. En situation

som alltså var oacceptabel för Sveriges patienter redan före pandemin har blivit än värre efter. Våra förslag syftar till att skapa mer vårdkapacitet, kapa köerna och höja kvaliteten i svensk sjukvård.

4.1 Prioriterade reformer

Nationell vårdförmedling

Pandemin har förstärkt problemen med vårdköer och det är nu centralt att pressa tillbaka den vårdskuld som har byggts upp. Utöver det mänskliga lidande som vårdköerna innebär, uppstår negativa ekonomiska konsekvenser för både den enskilde och samhället i stort.

Patienter ska ges möjlighet att söka vård där ledig kapacitet finns. En nationell vårdförmedling bör upprättas för att använda tillgänglig kapacitet till de patienter som väntat längre än vårdgarantins 90 dagar, oavsett i vilket region den kapaciteten skapas. Staten bör därför ta fram lämpliga överenskommelser mellan stat och regioner för att genomföra den nationella vårdförmedlingen, ta fram metoder för att sammanställa och synliggöra tillgänglig vårdkapacitet och se över de tak som i dag finns i vissa kontrakt mellan regioner och vårdgivare och som begränsar utbyggnad och utnyttjande av tillgänglig kapacitet.

I dag finns inte någon laglig rätt för patienter som själva söker vård i en annan region att få reseersättning för resa till och från operationen, och flertalet regioner täcker inte dessa resekostnader. För 2022 avsätts 50 miljoner kronor, och 100 miljoner kronor för 2023 respektive 2024, för att upprätta en nationell vårdförmedling och för att regionerna ska ge ersättning till patienter för sjukresor vid vårdbesök i annan region.

Fler vårdplatser

För att mer vårdkapacitet ska skapas behöver antalet vårdplatser byggas ut. 2018 hade Sverige 2,1 vårdplatser per 1 000 invånare, vilket är lägst i hela EU. Överbeläggning riskerar att äventyra patientsäkerhet och ökar risken för vårdskador men innebär också en svår arbetssituation för vårdpersonalen.

För att bygga ut kapaciteten räcker det inte med kortsiktiga och tillfälliga lösningar från rikspolitiken. Inte enbart på grund av att sådana reformer är svåra att anpassa till alla regioner, utan också för att de leder till att regionerna ständigt måste ställa om sin verksamhet för att kunna söka och nyttja statliga medel. Sådana omställningar innebär ofta resursödslande åtgärder eftersom att nya administrativa strukturer måste byggas och organisationerna behöver tid för att anpassa sig till stöden. Vi föreslår därför i stället ett särskilt öronmärkt statligt stöd som fördelas efter befolkningsstorlek. Med ett sådant stöd skapas än bättre möjligheter för landets regioner att anställa sjuksköterskor, läkare och annan vårdpersonal och på

så vis skapa fler vårdplatser. Vi föreslår ett särskilt tillskott om 425 miljoner kronor för 2022, 1 000 miljoner kronor 2023 och 1 500 miljoner kronor 2024, med fokus på att öka antalet vårdplatser i landet. Denna satsning är både långsiktigt hållbar och förutsägbar för regionerna.

Övriga förslag för att stärka vården

För att bekämpa spridningen av HIV har stora ansträngningar gjorts såväl i världen som i Sverige. Bland annat lanserade FN-organet UNAIDS 90-90-90-målen år 2014 som innebär att 90 procent av dem som har HIV ska vara medvetna om det, att 90 procent av dessa ska behandlas med HIV-läkemedel och att 90 procent av dessa ska ha omätbara virusnivåer. Sverige har historiskt sett varit mycket framgångsrikt i bekämpningen av spridningen och behandling med HIV-läkemedel och var först med att nå UNAIDS 90-90-90-mål. Dock håller vi nu på att missa målet om att diagnostisera HIV och riskerar att inte nå Agenda 2030-målet om att eliminera HIV-epidemin till år 2030. Sverige behöver på nytt ta på sig ledartröjan och höja ambitionerna. Nuvarande regering har halverat anslaget för insatser mot HIV/aids och andra smittsamma sjukdomar. Detta har fått stora konsekvenser inte minst på regional och lokal nivå där anslagen har minskat kraftigt. Vi föreslår att denna satsning återställs till ursprunglig nivå under budgetperioden. Anslaget utökas med 25 miljoner kronor 2022, 50 miljoner kronor 2023 och 75 miljoner kronor från 2024 och framåt.

Efter många år av forskning och kliniskt arbete finns det i dag möjlighet att utrota livmoderhalscancer. Trots ett väl utbyggt och omfattande screeningsprogram drabbas ungefär 500 kvinnor i Sverige av livmoderhalscancer varje år. Om fler kvinnor skulle delta i screening och om fler skulle vaccineras skulle det leda till färre fall av livmoderhalscancer. Det är två procent av kvinnorna som inte deltar regelbundet i screening och bland den gruppen återfinns 40 procent av de som insjuknar i livmoderhalscancer. Livmoderhalscancer är den första cancersjukdomen för vilken WHO har satt målet om global utrotning. Flera länder har därför startat ambitiösa utrotningsprogram. Tyvärr tillhör inte Sverige den skaran. Det screeningsprogram vi har i Sverige beslutade Socialstyrelsen om 2015. Ändå hade 2019 13 av 21 regioner fortfarande inte genomfört programmet. Att utrota denna cancerform, genom catch-up screening och vaccination beräknas inte kosta mer än 150 miljoner kronor under sex års tid. Ändå lyser denna insats med sin frånvaro i regeringens budgetförslag. Vi anslår därför 25 miljoner kronor per år under 2022–2027 för att kampanjen ska genomföras och därigenom kan livmoderhalscancer utrotas i Sverige.

5. Äldres villkor

Vi värnar ett Sverige som håller ihop. Att de som på olika sätt varit med och byggt Sverige ser att deras ansträngning har lönat sig är en viktig del i att bygga ett samhälle som upplevs rättvist. Ett välfärdssamhälle kan i hög grad bedömas utifrån kriterier som respekt, tillvaratagande och omsorg om

den äldre generationen. Äldre ska kunna leva ett aktivt liv och ha inflytande i samhället och över sin vardag.

5.1 Prioriterade reformer

Sänkt skatt för pensionärer

Den som arbetat och varit med och byggt Sverige under ett arbetsliv måste känna att det lönat sig – och att pensionen räcker till. En starkare ekonomi och fler i arbete skapar förutsättningar för en positiv utveckling av pensionerna. På lång sikt är inget viktigare för en högre pension än att sysselsättningen och att antalet arbetade timmar utvecklas väl samt att reallönerna ökar, eftersom pensionerna över tid bygger på hur ekonomin utvecklas.

Det finns ett stort värde av att ge landets pensionärer större ekonomiska marginaler. Även om antalet fattiga pensionärer sjunker får fortfarande många pensionärer i dag inte ekonomin att gå ihop. Därför är det bra att grundskyddet i pensionssystemet stärks efter en politisk överenskommelse. Men mer behöver göras för att stärka pensionärernas ekonomi.

Det snabbaste sättet att stärka ekonomin för pensionärer är att sänka skatten och därför sänker vi skatten för alla pensionärer i vårt budgetförslag för 2022. Vi föreslår att skatten för pensionärer sänks med 4,2 miljarder kronor. Det innebär att den som har en pension på 13 000 kronor i månaden får cirka 1 800 kronor mer i plånboken varje år, eller 150 kronor per månad.

Höj bostadstillägget för pensionärer

Den ekonomiska tryggheten för ekonomiskt utsatta äldre behöver särskilt stärkas. Bostadstillägget är tillsammans med garantipensionen grundskyddet i den allmänna pensionen. Detta grundskydd är centralt för pensionärer med låg pensionsinkomst och går till stor del till kvinnor som ofta har lägre pensioner än män. Därför bidrar grundskyddet starkt till att utjämna skillnaden mellan kvinnors och mäns pensioner.

Eftersom bostadstillägget är inkomstprövat mot i princip alla inkomster och mot förmögenhet är det en mycket träffsäker reform för att förbättra för de pensionärer som har de minsta ekonomiska marginalerna när bostadskostnaden är betald. Reformen bidrar också till att fler äldre ska ha råd att flytta till trygghetsboenden med gemenskapsmöjligheter, vilket också behövs för att få igång flyttkedjorna. En förstärkning av de sämst ställda pensionärernas ekonomi är därför angelägen.

Vi höjer bostadstillägget med 200 kr i månaden för ensamstående och 100 kr i månaden för sammanboende från och med 1 augusti.

Motverka äldres ensamhet

Coronapandemin har satt ensamhetsproblematiken i blyxtbelysning, i synnerhet bland äldre. Ofrivillig ensamhet, isolering och självisolering har påverkat äldres tillvaro på ett mycket kraftigt sätt. Ofrivillig ensamhet och isolering leder till ökad risk att drabbas av hjärt/kärlsjukdomar, demens och depression och leder till mer fysisk smärta. Förutom mänskligt lidande orsakar det ökade kostnader i form av ett ökat behov av sjukvård och omsorg. Trots detta väljer regeringen att avsluta den satsning som riktats till de av civilsamhällets organisationer som arbetar med att motverka ensamhet hos äldre. Vi avsätter medel för att förlänga denna satsning, och tillför 25 miljoner kronor per år till föreningar och organisationer vars verksamhet syftar till att bryta äldres ofrivilliga ensamhet och isolering.

Motverka delade turer

Under coronakrisen blev det uppenbart att arbetsvillkoren inom äldreomsorgen brister. Coronakommissionen har varit tydlig med att arbetsförhållandena och anställningstryggheten inom äldreomsorgen måste förbättras. Därför tog riksdagen initiativ till att genomföra reformer och tillskjuta medel för ökad personalkontinuitet och medicinsk kompetens inom äldreomsorgen, vilket också stärker kvaliteten och ökar tryggheten i omsorgen. I vårt budgetförslag föreslår vi ytterligare förbättringar för äldreomsorgens personal, för att komma bort från de delade turer som försvårar sammanhängande ledighet och återhämtning och drar ned medarbetares livskvalitet. Delade turer innebär två arbetspass med ett uppehåll på över en timme emellan. Det är inte ovanligt med upp emot fyra timmars uppehåll mitt på dagen. Vi avsätter medel som kommuner ska kunna söka för att införa den så kallade Söderhamnsmodellen, där ingen tvingas att arbeta delade turer, men där den som frivilligt väljer att arbeta sådana pass får ekonomisk ersättning för tiden mellan de två turerna. 300 miljoner kronor avsätts för ändamålet 2022, och 600 miljoner kronor för 2023 respektive 2024.

6. Energi och klimat

Klimatomställningen är en av vår tids viktigaste frågor att lösa. Utsläppsminskningarna behöver påskyndas kraftigt om klimatmålen ska kunna nås. Det är dock uppenbart att nödvändiga åtgärder för att tillräckligt snabbt minska utsläppen har uteblivit. Den senaste FN-rapporten bekräftar att klimatförändringarna är ett hot mot vår framtid. De globala utsläppen minskar för långsamt. Och Sverige är på väg att missa det långsiktiga utsläppsmålet till 2045 med en tredjedel av dagens utsläpp.

Med detta budgetförslag skulle Sverige nu få sin genom tiderna största miljö- och klimatbudget. För att klara omställningen behövs tilltro till teknikens möjligheter och satsningar på effektiva åtgärder som minskar utsläppen och gör skillnad på riktigt. Elektrifieringen spelar en nyckelroll i omställningen till ett fossilfritt samhälle. Majoriteten av Sveriges utsläpp kommer i dag från industri- och transportsektorn. Många svenska företag har gjort minskade utsläpp till sin prioritet och valt att investera miljarder för att

kunna fasa ut fossila produktionsprocesser. Likaså ser vi glädjande nyheter hur flera nya företag väljer att etablera sig i norra Sverige just på grund av tillgången till ren el. Omställningen och nyetableringen av dessa industriföretag är något positivt som bör välkomnas, men det ställer också krav på politiken att säkerställa långsiktig leverans av en stabil elproduktion.

Åtgärder för en bättre miljö och lägre utsläpp kan gå hand i hand med jobbskapande och en stark ekonomisk tillväxt. För detta krävs väl utformade och effektiva styrmedel. Förorenaren ska betala för sin miljöpåverkan samtidigt som förnybar och miljövänlig teknik kan växa fram. På så sätt ger våra åtgärder största möjliga resultat för miljön.

6.1 Prioriterade reformer

Utökad CCS

Satsningar på storskalig utveckling av teknik för att fånga upp och lagra koldioxid, CCS- och bio-CCS, är effektiva sätt att bidra till att reducera utsläppen. Tekniken har stor potential att åstadkomma stora utsläppsminskningar som är nödvändiga för att nå klimatmålet. Energimyndigheten har under 2021 delrapporterat ett uppdrag om genomförandet av infångning och lagring av koldioxid. Myndigheten föreslår där omvända auktioner för att finansiera infångning av koldioxid från förnybara källor (bio-CCS).

Regeringens svar med en begränsad satsning på koldioxidinfångning är otillräcklig. Regeringens återhållsamhet i anslagen riskerar att driva upp priset i de omvända auktionerna, och att potentialen i teknologin inte fullt ut nyttjas för att bidra till att minska de svenska koldioxidutsläppen. Därför bör Energimyndigheten tillföras resurser för att genomföra ett program för koldioxidlagring så att uppemot 2 miljoner ton koldioxid per år kan fångas upp och lagras. För att möjliggöra detta bör bemyndigandet för Energimyndigheten att ingå överenskommelser som innebär framtida utgifter mellan åren 2026-2046 också höjas med 30 miljarder kronor. Energimyndigheten tillförs fem miljoner kronor för år från 2022 för att förbereda dels en utökad användning av bio-CCS och dels för att se över hur CCS i stort kan implementeras i Sverige.

Laddinfrastruktur

Sverige är i behov av satsningar på fossilfri laddnings- och tankningsinfrastruktur för bilar och lastbilar för att kunna ställa om transportsektorn till fossilfritt. För att bidra till omställningen av transportsektorn och få fler att välja elbilar behöver antalet laddstationer för bilar byggas ut. Medel ska avsättas till stöd för fossilfri laddnings- och tankningsinfrastruktur för bilar och lastbilar för att ställa om transportsektorn till fossilfritt. Ett nätverk av laddstationer ska finnas i hela Sverige. Stödet bör samtidigt inte begränsas till enbart batteridrivna bilar.

Sverige behöver också ta nästa steg för att ställa om de tunga transporter till fossilfrihet. För att företag ska investera i ellastbilar måste det vara möjligt att ladda dem. En snabb utbyggnad av infrastrukturen för ellastbilar bör påbörjas – i ett första steg med fokus på regionala nätverk och sammanhängande stråk mellan Sveriges större städer. Stödet för att ställa om lastbilarna ska vara teknikneutralt. Det ska kunna användas till exempelvis laddstationer för el, elvägar och tankstationer för vätgas. Under 2022 avsätts, likt i budgetpropositionen, 600 miljoner kronor för att bygga ut den svenska laddinfrastrukturen och under 2023 avsätts en miljard kronor. Medel för detta avsätts inom miljö- och klimatbudgeten.

7. Mer kunskap i skolan

Alla barn ska mötas av höga förväntningar och ges det stöd och den stimulans som krävs för att deras ansträngningar ska löna sig. Barns möjligheter ska inte begränsas av varifrån de kommer, var de bor eller vilka de är. Vi ska ge alla – inte minst de barn som fått en tuffare start – en chans att lyckas.

Utbildningen i Sverige ska hålla hög kvalitet och vara tillgänglig för alla. Föräldrarna ska veta att när barnen kommer hem från skolan har de lärt sig något nytt i en trygg miljö. En skola med höga ambitioner för alla är också förutsättningen för Sverige som kunskapsnation. Sverige ska ha en jämlik skola som fokuserar på kunskap, prioriterar ordning och reda samt sätter den enskilda elevens resultat och ansträngningar i centrum. Skolan ska präglas av höga förväntningar och tydliga krav. Varje elev ska ges rätt förutsättningar att nå kunskapsmålen. Alla ska kunna känna sig trygga och vara en del i en gemenskap i klassrummet, på skolgården och i korridorerna. Så är det inte i dag. Redan innan coronapandemin lämnade tiotusentals ungdomar varje år grundskolan utan gymnasiebehörighet. Dessa elever löper ökad risk att hamna i utanförskap och drabbas av sociala problem senare i livet. Sverige kan inte ha en skola som är bäst för dem som klarar sig ändå. En av de viktigaste reformerna för att motverka ett växande utanförskap är därför att höja kunskapsresultaten i svensk skola. Genom att stärka skolan lägger vi grunden för en hoppfull framtid för fler.

7.1 Prioriterade reformer

Utökad undervisningstid

Forskning pekar på att tidiga insatser är avgörande för att fler elever ska nå kunskapsmålen.

Undervisningstiden bör öka och i denna budget tar vi första steget för att öka undervisningstiden med en timme per dag med start på lågstadiet. Undervisningstiden behöver öka i flera ämnen i lågstadiet men främst bör utökningen ske i svenska och matematik, eftersom den viktiga grunden i lågstadiet är att eleverna ska lära sig läsa, skriva och räkna. Samtidigt vill vi frigöra lärarna från arbetstid som i dag läggs på

icke-undervisningsrelaterade arbetsuppgifter. Dokumentationskraven för lärare måste också kraftigt minska.

Skolverket får i uppdrag att förbereda en utökning av undervisningstiden och tillförs därför fem miljoner kronor under 2022. Från 2023 och framåt avsätts resurser för att utöka undervisningstiden.

Insatser mot kunskapstappet under pandemin

Sveriges elever har drabbats negativt i sin undervisning under coronapandemin. Konsekvenserna har varit särskilt kännbara för de elever som redan innan pandemin behövde olika former av stöd, men även för många andra elever som nu inte kan nå sin fulla potential. Många elever i gymnasieskolan och högstadiet i grundskolan som haft distansundervisning under en längre tid har påverkats negativt och delar av undervisningen har varit svåra att genomföra. För att motverka långsiktigt negativa konsekvenser behövs insatser för att fler elever ska kunna ta igen det kunskapstapp som drabbat dem de senaste åren. En väl utbyggd lovskola ger bättre förutsättningar för fler elever att ta igen det kunskapstapp som drabbat dem de senaste åren.

För att kunna motverka kunskapstappet tillförs 400 miljoner kronor under 2022. Resurserna ska kunna användas till olika stödinsatser, exempelvis i form av utökad lovskola för de elever som behöver det.

Ökade resurser till Skolinspektionen

Varje elev i Sverige har rätt till en bra utbildning. Tyvärr finns det skolor där mer än hälften av eleverna inte blir behöriga till gymnasiet. Det är skolor som behöver flera olika insatser för att vända utvecklingen och höja kunskapsresultaten. Vi vill ge Skolinspektionen ett utökat uppdrag att granska alla landets skolor i förhållande till elevernas kunskapsresultat och undervisningens kvalitet. Granskningen bör bli tydligare och bedöms en skola ha allvarliga kvalitetsbrister ska en åtgärdsplan upprättas. För detta tillför vi 50 miljoner kronor per år från 2022 och framåt.

8. Familjer och barn

Vår tids familjepolitiska utmaningar handlar om att skapa utrymme för både familjeliv och yrkesliv på lika villkor för både män och kvinnor samt att ge familjer förutsättningar för tid tillsammans. Föräldrarna ska vara trygga med att barnen finns i en trygg och utvecklande miljö i skola, förskola och pedagogisk omsorg. Utgångspunkten är att alla barn ska ha ekonomisk och social trygghet och en god relation till båda sina föräldrar. Dessutom handlar det om att utforma de offentliga systemen på ett sådant sätt att samhället i

första hand stöttar och hjälper, inte styr och hindrar. Vi ser vikten av långsiktigt ansvar och föräldrarnas betydelse för barnets trygghet.

8.1 Prioriterade reformer

Mer flexibilitet för föräldrar

Många föräldrar upplever en stress att klara både arbetsliv och tid för barnen. Det gäller inte minst när barnen kommer i skolåldern. För att kunna kombinera ett högt arbetsmarknadsdeltagande med familjeliv är det angeläget att det finns utrymme för flexibilitet. Därför behövs fler verktyg för föräldrar att även kunna prioritera mer tid med barnen och ha möjlighet att kombinera arbetsliv och familjeliv på ett bättre sätt. Rätten till obetald föräldraledighet bör därför utökas med tre dagar per år och förälder till barn i åldrarna 6–16 år, för föräldrar med ensam vårdnad utökas det till sex dagar per år. Dagarna ska vara individuella och därmed ej kunna överlåtas till annan förälder samt kunna nyttjas fritt under året, men inte kunna sparas till nästkommande år. Ny lagstiftning ska vara på plats 1/7-2022.

Mindre barngrupper i förskolan

Barngrupperna i förskolan är i dag på sina håll för stora. Pedagoger som jobbar i förskolan vittnar om en ohållbar situation. Barngruppernas storlek har stor betydelse för barns utveckling, trygghet och lärande. Det är nödvändigt att utvecklingen mot stora barngrupper bryts. Förskolepersonalen ska kunna känna sig trygg med att de har goda förutsättningar för att utföra sitt arbete, och föräldrarna ska känna sig trygga med att kvaliteten hos förskolan är hög, och att barnens bästa är i centrum.

Det statsbidrag som förskolors huvudmän kan ansöka om för att minska barngrupperna i förskolan har under flera år varit översökt. Regeringen slår nu samman detta statsbidrag med andra statsbidrag på förskolans område. Det innebär att statsbidraget, förutom att användas till att minska barngrupperna i förskolan, även kan sökas för att rekrytera och behålla personal och för kompetensutveckling av personalen. Vi ser det som positivt att förskolorna uppmuntras att minska barngrupperna och öka personalstyrkan samtidigt, då ett viktigt mål med minskade barngrupper är att personalen ska ha mer tid att se och möta varje barn. Vi vill därför utöka statsbidraget för kvalitetshöjande insatser i förskolan med 400 miljoner kronor 2022 och 800 miljoner kronor år 2023 och 2024. Det bör samtidigt förtydligas att de som söker och får bidraget ska sträva efter Skolverkets riktmärke om lämplig storlek för barngrupperna.

Möjliggör föräldrastödsprogram i alla kommuner

Föräldrarna är i de allra flesta fall de viktigaste personerna i ett barns liv. Det finns situationer då föräldrar upplever svårigheter i sitt föräldraskap eller har behov av stöd för att hantera nya situationer. Då bör det

offentliga erbjuda stöd och hjälp i föräldrarnas viktiga uppgift. Stöd till föräldrarna är också ett stöd till barnen.

Ett sätt att ge föräldrar stöd är genom att kommunerna erbjuder föräldrastödsprogram.

Folkhälsomyndigheten har uppskattat att selektiva föräldrastödsprogram är en lönsam satsning där varje satsad krona i genomsnitt ger två kronor tillbaka under en period av ett till två år. De finner även att universella föräldrastödsprogram kan vara hälsoekonomiskt motiverade, eftersom de till en låg kostnad kan uppnå en minskning av utagerande beteende eller ökad hälsorelaterad livskvalitet. 2020 erbjöd drygt hälften, 56 procent, av landets kommuner föräldraskapsstöd, vilket är en minskning sedan 2017 då motsvarande siffra var 62 procent. En stor del av dagens föräldrastödinsatser fokuserar också på de mindre barnen och nyblivna föräldrar. Detta är en riktig prioritering eftersom forskning talar till förmån för tidiga insatser. Samtidigt ser vi problem med psykisk ohälsa och oro bland våra tonåringar. Även lite större barn och tonåringar är i behov av sina föräldrars tid och stöd. Vi vill därför öka tillgången till föräldrautbildning för alla föräldrar genom att skjuta till 100 miljoner kronor 2022 och 200 miljoner kronor per år från 2023 och framåt så att det ska kunna finnas tillgång till föräldrastödsprogram - dels inriktat mot småbarnsåren och dels mot tonåren – oavsett i vilken kommun man bor.

9. Stärk det civila samhället

Samhällsnyttan av det civila samhällets verksamheter kan inte nog understrykas. Viktiga initiativ inom exempelvis integration, aktiviteter för barn i ekonomiskt utsatta familjer och hjälp till hemlösa, bärs av människors ideella engagemang och ekonomiska stöd till dessa organisationer. Förutsättningarna för de här organisationerna behöver förstärkas genom att underlätta för människor att ge ekonomiska gåvor.

Under den förra mandatperioden avskaffades möjligheten till skattereduktion för gåvor till ideella organisationer m. fl., men tack vare att M/KD-budgeten antogs 2018 återinfördes och förbättrades avdraget. Organisationerna som ansöker om att bli gåvomottagare behöver nu inte längre betala ansöknings- eller årsavgifter, vilket tidigare hindrade inte minst mindre organisationer från att ansöka om att bli godkända mottagare av gåvor.

Behovet av fysisk aktivitet genom ett aktivt friluftsliv har blivit särskilt tydligt under coronapandemin, samtidigt som intresset har ökat. Många barn och unga får dock inte tillgång till tillräcklig fysisk aktivitet i skolan eller på fritiden – vilket leder till en sämre folkhälsa. Genom att stärka förutsättningarna för de civila organisationer som verkar för ett aktivt friluftsliv för barn och unga, och som fått försämrad ekonomi som en konsekvens av pandemin, kommer fler att få en mer aktiv vardag och fritid.

9.1 Prioriterade reformer

För att skapa än bättre förutsättningar för de civila organisationerna behöver fler steg tas.

Beloppsgränserna för gåvoskatteavdraget bör höjas. I dag är det möjligt att få 25 procent skattereduktion för gåvor där maxbeloppet som utgör underlag för avdrag är 6 000 kronor per år och skatteavdraget då blir 1 500 kronor. Vi föreslår att beloppsgränsen höjs till 12 000 kronor vilket innebär att skattereduktionen som mest kan uppgå till 3 000 kronor. Detta försvagar offentliga finanser med 12 miljoner kronor 2022, 13 miljoner kronor 2023 och 14 miljoner kronor 2024. Detta kommer möjliggöra ett ökat givande och stärka arbetet bland hjälpbehövande.

I Sverige finns en rad olika ideella organisationer som verkar för att fler barn och unga ska få en aktiv fritid och möjlighet till gemenskap. Behovet att stödja dessa verksamheter är extra stort kommande år till följd av pandemin, eftersom även dessa organisationer drabbats av inkomstbortfall. Regeringen har senfärdigt tillfört coronastöd till dessa och andra civilsamhällesorganisationer, efter att riksdagen genom utskottsinitiativ och tillkännagivande ställt krav om att så ska ske. Dock har regeringen förbisettt Scouterna i sin fördelning av medel, trots att deras verksamhet är särskilt viktig nu, då många barn och unga ökat stillasittandet och skrämtden under pandemin och nu behöver möjligheter att åter ta del av föreningsliv, gemenskap och en aktiv fritid. För att fler barn och ungdomar ska få tillgång till friluftaktiviteter genom Scouterna vill vi förstärka stödet till dem med 20 miljoner kronor 2022 – 2024.

10. Landsbygd och skog

Det ska gå att bo och verka i hela Sverige. Sverige är ett land med omfattande landsbygd och glesbygd. Människor ska kunna leva, bo och arbeta i hela Sverige, men dessvärre upplever många som bor utanför städerna att landsbygdens villkor är otillräckliga och att det i för liten utsträckning går att påverka sin situation.

10.1 Prioriterade reformer

Sänkt drivmedelsskatt

Det är inte rättvist att den som bor på landsbygden ska dra ett tyngre lass för klimatomställningen än den som bor i storstan. I dag läggs en allt för stor börda på dem som är beroende av bilen för att färdas i vardagen. Vissa tar tunnelbanan till jobbet – andra bilen. Om Sverige ska hålla ihop måste alla ha råd att transportera sig till jobb, familj, vänner och fritidsaktiviteter. Vi sänker därför skatten på drivmedel med 50 öre per liter från och med den första maj 2022. Det motverkar de skattehöjningar som vi har sett under senare år till följd av regeringens politik.

Nej till Skogsutredningens förslag

Vi vill stärka förutsättningarna för företagande, handel och konkurrenskraft så att fler jobb skapas i de gröna näringarna. Ju mer som produceras i Sverige, desto bättre. Skogsindustrin är Sveriges enskilt största nettoexportör och bidrar samtidigt till den gröna omställningen av samhället både genom att binda stora mängder kol och genom att fossilbaserade bränslen och produkter byts mot ut mot biobaserade.

Regeringen har aviserat ett ökat anslag om 2 005 miljoner kronor för genomförande av förslagen i skogsutredningen om att undanta stora arealer fjällnära skog från att brukas. Vi anser att förslaget om att undanta ytterligare stora arealer skog från bruk står i direkt konflikt med den ökande efterfrågan på skogsråvara som behövs för att tränga undan fossila alternativ. Politiken hotar därmed Sveriges möjligheter att nå klimatmålen. Den totala arealen skog som undantas från produktion bör inte öka. Staten bör i stället prioritera att underhålla redan skyddade områden bättre. De förslag som skogsutredningen lämnat innebär att arealer ska tas ur produktion mot skogsägarens vilja, vilket är ett kraftigt intrång i äganderätten. Vi menar att avsättningar ska ske frivilligt.

Övriga större förslag

- Förstärkningen av förvärvsavdraget och den skattefria uthyrningen av personliga tillgångar genomförs ej utan de resurserna används till att finansiera en förstärkning av jobbskatteavdraget och den sänkta skatten för pensionärer.
- Familjeveckan införs ej. De medlen används i stället till att förstärka kampen mot brottsligheten, stärka välfärden samt öka stödet till föräldrar och förbättra tryggheten i förskolan.
- Delegationen mot segregationen avskaffas från och med 2023.
- De nya medel för att öka antalet extratjänster och introduktionsjobb som föreslås i budgetpropositionen avvisas och vi föreslår även ett stopp för nya anvisningar till extratjänster från och med 1 januari 2022 vilket innebär att insatsen fasas ut i takt med att befintliga extratjänster upphör enligt redan fattade beslut. Samtidigt föreslås en minskad uppräknings av resurserna till arbetsmarknadsutbildningarna. Resurserna används i stället till att stärka arbetslinjen i skattesystemet samt för att sänka anställningskostnaderna för långtidsarbetslösa.
- Anslagen för byggsubventioner och energieffektiviseringar avskaffas. Bemyndigandena för dessa anslag tas bort och medel som inte krävs för att infria redan ingångna avtal dras in.
- Biogasstödet flyttas till utgiftsområde 20. Över tid bör det ses över hur Sverige mer generellt kan stödja teknikutveckling och framtagning och gröna bränslen och elektrifieringsteknik.

- Hemustrustningslånet för nyanlända avskaffas 2022 och de särskilda undantag som gäller för flyktinginvandrare när det gäller kvalificeringen till garantipension samt sjuk- och aktivitetsersättning avskaffas 2023.
- Länsstyrelsernas medel till regional omställning, energisteget samt medel för näringslivets omställning avvisas och finansierar andra prioriterade reformer. Medel för regionala utvecklingsåtgärder för återstart avvisas och finansierar i stället andra prioriterade reformer som stärker hela Sverige.
- En miljard kronor av biståndsmedel öronmärks för återuppbyggnad av krigshärjade länder för att möjliggöra för människor att åter bo och leva i trygga samhällen och bidra till dess tillväxt.

Delar av den finansiering som föreslås är en del av Sveriges återhämtningsplan inom ramen för EU:s plan för återhämtning och resiliens och delfinansieras via EU. Regeringen bör därför återkomma med en ändrad plan där andra åtgärder infogas i Sveriges återhämtningsplan för att delfinansieringen från EU inte ska minska. Det kan exempelvis handla om förslagen om utbyggd laddinfrastruktur, de tillfälligt förstärkta nystartsjobben och satsningar på sjukvård och äldreomsorg.